

În regiunea Suceava se pot efectua anchete dialectale ucrainene în primul rând în următoarele localități: *Argel, Moldova-Sulița, Sicrieș-Pulna, Valea-Boului, Breaza, Ciurmărna, Moldova-Sulița, Piriul-Berzei, Izvoarele-Sucevii, Lucina, Demăcușa, Măgura, Gemenea, Porocescu* (raionul Cîmpulung); *Cîr-libaba, Edu, Fluturica, Vatra-Dornei* (raionul Vatra Dornei); *Bălcăuți, Sinăuți, Șerbăuți, Vășcăuți, Călineștii-lui-Cuparencu, Negostina, Rogojești, Gropeni, Botoșenița-Mare, Cîndești-Unu, Siret* (raionul Siret); *Brodina* (cu cătunele Ehriște, Kilometrul 14, Sadău, Hepa, Cununșchi), *Ulma*, (cu cătunele Lupcina, Măgura, Nisipitu, Costileava), *Milișeuți, Rădăuți* (raionul Rădăuți); *Dăr-mănești, Ipotești, Dânila, Călineștii-lui-Vasilache, Călineștii-lui-Enache, Mări-țea-Mare, Mărițea-Mică, Găureni, Siminicea, Huțani, Todirești, Pătrăuți, Suceava*, (raionul Suceava); *Soloneț, Cacica* (raionul Gura-Humorului).

Cu totul izolate de graiurile ucrainene din nordul țării, concentrate în localitățile menționate mai sus, sînt graiurile ucrainenilor din Banat: *Copăcele, Ruginos, Zorile* (raionul Caransebeș); *Cireșul, Criciova, Paniova, Honorici, Secaș* (raionul Lugoj).

Așezarea ucrainenilor în aceste locuri este de dată mai recent. Ei s-au strămutat aici din Ucraina Transcarpatică și din zonele învecinate, în a doua jumătate a secolului al XIX-lea și la începutul secolului al XX-lea ¹.

Se pare, că existența grupului dialectal ucrainean din regiunea Banat nu este prea bine cunoscută. Observăm, de pildă, că în lucrarea sa relativ recentă, despre graiurile ucrainene F. T. Jilko nu menționează coloniile ucrainene din Banat, deși semnalează asemenea colonii în Voivodina (Novi-Sad) ².

Studii de dialectologie ucraineană se pot efectua în Republica Populară Română și în regiunea Dobrogea, și anume în următoarele localități: *Dunavățu, Sfîntul-Gheorghe, Murighiol, Crișan, Ceatalchioi, Ilgani-de-Sus, Letea, Pardina, Pîrlita, Poșta, Lascăr-Catargiu, Telița, Uzlița* (raionul Tulcea); *Balabancea, Geaferca-Rusă, Hamcearca* (raionul Măcin); *Ciucurova, Lunca* (raionul Istria) ș.a.

Cele mai vechi colonii ucrainene din Dobrogea în care populația și-a păstrat pînă astăzi graiul, datează, se pare, din secolul al XVIII-lea ³.

2. Graiurile ruse (velicoruse)

Purtătorii graiurilor ruse din țara noastră, „lipovenii” ⁴, sînt concentrați în peste 30 de localități rurale și urbane din regiunile Suceava, Iași, Bacău, Galați și Dobrogea.

În regiunea Suceava lipovenii care și-au păstrat pînă astăzi graiul rus pe care l-au adus cu ei primii imigranți, trăiesc în următoarele localități: *Socolinți* (Lipoveni), *Suceava* (raionul Suceava); *Climăuți* (raionul Siret) și *Manolea* (raionul Fălticeni); orașul *Botoșani*, (mahalaua lipovenească).

¹ Vezi I. Pereni, *Из истории закарпатских украинцев* (1849—1914), publicat în „Studia historica Academiae Scientiarum Hungaricae”, 14, Budapesta, 1947, p. 39.

² Vezi F. T. Jilko, *Говори української мови*, Kiev, 1958, p. 48.

³ Vezi A. P. Arbore, *Așezările lipovenilor și rușilor din Dobrogea*, în „Arhiva Dobrogei”, vol. III, nr. 1/1920, București, p. 5, 8 ș.u. Cf. și articolul *Informațiuni etnografice și mișcări de populațiune în Basarabia sudică și Dobrogea în veacurile XVIII și XIX*, în „Analele Dobrogei”, anul X/1959, Cernăuți, 1929, p. 26—28.

⁴ Despre termenul „lipovean” v. Wiktor Jakubowski, *Z historii kolonij starobrazdowców rosyjskich na Mazurach*, publ. în „Slavia Orientalis”, X, nr. 1/1961, Warszawa, p. 83, nota 7.